

Gemierte

Op het moment dat deze foto gemaakt werd om voor u een eenvoudig doch uitpluiswaardig praktijkraadse te ontwerpen, leek er nog geen vuiltje aan de lucht. Toen de donkere winterdagen invielen is dat echter drastisch veranderd, waarmee ook het niveau van dit raadse enkele treden is gestegen op de ladder van wanhoop. We hadden ons het volgende scenario voorgesteld: Stel, u denkt alle werkzaamheden voor het komende jaar netjes in de steigers te hebben staan. Opstand schreeuwt om licht en lucht, het dunningspad is bij de vorige ronde goed aangelegd, dus onze werktuigen kunnen hun bijdrage aan het bosecosysteem weer naar behoren vervullen zonder buitenwettelijke schade of verstoring te veroorzaken. U maakt ter afsluiting van het bleswerk nog een laatste ronde en naderend vanuit de aangrenzende recent na bosbrand ontstane heidevlakte ziet u met genoeg de middagzon het aanzicht van het bos verlichten. Onder vrijstaande bomen op de heide en langs de bosrand ziet u verschillende mierenbulten van formaat, veel meer dan u zich van vorige bezoeken herinnert. Een goed teken, totdat ... u het dunningspad wilt betreden. De kale, dan wel de behaarde, dan wel de zwartrugbosmier (*Formica s.s., subgenus Formica*) heeft een vruchtbaar en productief jaar achter de rug! Voor de kerst was dit een taai gevalletje Gedragscode Soortenbescherming Bosbeheer geweest. Die optie is, zoals u wellicht al hebt vernomen, nu echter niet meer in beeld. Hoe kunt u nu de broodnodige eerste dunning alsnog inzetten?

- Dit is een groot probleem, het werk kan niet worden uitgevoerd zo lang deze mierenhoop bewoond is, ook de mierenpaadjes (ook wel 'snelwegen') die de kolonie verbinden met de voedselbomen mogen niet doorsneden worden door machines. Het bos zal voor onbepaalde tijd niet langs dit dunningspad betreden kunnen worden.
- Dit is een probleem, maar er is uit te komen als het bevoegd gezag een vergunning/ontheffing Omgevingswet wil verlenen voor de uitvoering. Er kunnen dan aanvullende maatregelen bepaald worden ter bescherming van de kolonie.
- Eigenlijk is dit geen echt probleem, er zijn meerdere kolonies vlakbij en als dit nest in het voorjaar met een shovel rustig wordt opgetild en vijftig meter verder in de bosrand wordt teruggelegd, herstellen de mieren de schade in no time en kraait hier verder geen haan naar.
- Eigenlijk is dit geen probleem, als de processor en forwarder maar minstens 2 meter afstand houdt van dit nest en tijdens de werkzaamheden alleen aan één zijde het nest passeert.
- Dit is helemaal geen probleem: bosmieren zijn geen bedreigde, beschermde diersoort volgens de Omgevingswet. Zo lang het nest niet wordt kapotgereden kan gewoon gewerkt worden.

Praktijkraadse door Erwin Al en Ido Borkent

Foto Erwin Al

Antwoord
 In roeger tijd, toen er nog een Gedragscode Soortenbescherming Bosbeheer was, was er duidelijkheid over bosmieren: 'Broedhopen van bosmieren worden bij boswerkzaamheden beschermd en Bomen moeten van de broedhopen af worden gvelid en takken mogen er niet op terecht komen; De nesten dienen te worden ontzien en daar omheen kon goed gewerkt worden. Antwoord d. was dan het juiste antwoord.
 Zonder gedragscode is er echter geen norm meer om te beoordelen of de Omgevingswet wordt overtreden als enig nadeel voor de mierenkolonie wordt geconstateerd.
 Is het met een voertuig doorsnijden van een mierenstelweg naar belangrijke voedselbronnen nu in strijd met de wet of niet? Als wel, dan zou dus antwoord a. het juiste zijn. Of wellicht toch antwoord b. De antwoorden c. en d. zou u in een verlaten bos wel kunnen toepassen. Anderszjds worden de bosmieren niet genoemd als beschermde soort in de Omgevingswet, dus misschien is antwoord e. nu van toepassing? Binnen de Omgevingswet is er een Besluit Activiteit Leefomgeving (BAL), waarin van alles over wat je wel en niet mag doen en onder welke voorwaarden is beschreven, doch het woord bosmier komt er niet in voor. Typisch zo'n geval dat we door moeten schuiven naar een verbindende gezagdrager die een salomonsoordeel kan vellen. Wij stellen voor dit voor te leggen aan koning Willem Alexander.